

Izbrana družina blaži praznično osamljenost LGBTIQ+ oseb

Veliko LGBTIQ+ oseb s procesom razkritja izgubi pomembne osebe v svojem življenju – velikokrat je to tudi primarna družina, torej starši, skrbnice_ki, babice, dedki, tete, strici in ostale_i sorodnice_ki, skratka tiste osebe, s katerimi naj bi med drugim preživljali tudi praznične dneve pred nastopom novega leta. Nekatere osebe se kljub ne-varnemu okolju vračajo v družinsko okrožje in se izpostavljajo stresu, ki vpliva na njihovo duševno zdravje.

V letu 2021 je medijsko podjetje PinkNews izvajalo kampanjo z naslovom "Vse, kar si želim za božič, je biti jaz". Ob začetku kampanje so bralke_ce prosile_i, naj jim povedo, kako doživljajo praznike. Odzvalo se jih je več kot 7.500. Mnogi so delili zgodbe o tem, kako so jih pri praznični večerji prisilili, da svoje spolne usmerjenosti in/ali identitete niso razkrivali, kako so jih sorodniki klicali po imenu, ki jim je bilo pripisan ob rojstvu, vendar ga ne uporabljajo več, ter kako so jih priganjali k temu, da se "ustalijo". Kar 82 odstotkov bralk_cev je odgovorilo, da se jim zdi, da morajo skrivati, kdo so, 10 odstotkov pa jih je dejalo, da nameravajo letošnje praznike preživeti same_i.

"Osamljeno je," je dejala ena od žensk. "Kot queer oseba moraš imeti neverjetno srečo s primarno družino ali pa biti med prazniki skorajda v krogu izbrane družine. Nisem še razkrita, zato me tišina in zadrževanje resnice pogosto prizadaneta. Nenehna vprašanja o fantih postajajo vse težje obvladljiva."

Kar 68 odstotkov anketiranih bralk_cev je izjavilo, da so zanje počitnice bolj stresne, ker so LGBT+. Anketa ugotavlja, da je božič za LGBT+ osebe čas "krivde in sramu".

Čeprav je PinkNews medij, ki primarno deluje v Veliki Britaniji, izkušnje oseb LGBTIQ+ v Sloveniji niso veliko drugačne oziroma boljše. V raziskovalnem poročilu "Ljubo doma? Bivanjske razmere LGBTIQ+ oseb v Sloveniji" lahko vidimo, da je 23 % (N = 250) oseb poročalo, da morajo v svojem trenutnem bivališču skrivati svojo LGBTIQ+ identiteto, ker se bojijo za svojo varnost. Podatki kažejo, da je približno tretjina (28 %) mladih LGBTIQ+ oseb, ki so izpolnile vprašalnik, v veliki meri ekonomsko odvisna od svojih staršev. 59 % (N=69) teh oseb trenutno prebiva pri starših ali skrbnicah_kih, kar njihovo ekonomsko odvisnost dodatno pogloblja. 78 % (N=69) mladih, ki so ekonomsko odvisne_i od staršev ali skrbnic_kov in trenutno bivajo z njimi, je stanovanjsko izključenih. Od tega jih 53 % prikriva svojo LGBTIQ+ identiteto zaradi strahu za svojo varnost, 56 % jih doživlja psihično nasilje, 16 % ekonomsko nasilje in 13 % fizično nasilje.

Posledično veliko LGBTIQ+ oseb praznike raje preživlja s t. i. izbrano družino. Izraz opisuje ljudi, s katerimi smo ali nismo sorodstveno povezane_i ter imajo enako vlogo, kot naj bi jo imela (primarna) družina, v katero smo rojene_i. Izbrana družina je torej tesno povezana skupina ljubljenih, ki niso nujno povezani s sorodstvenimi razmerji.

V Društvu Parada ponosa bi radi opozorili, da so normativi glede t. i. "pravilne" družine in "pravilnega" preživljanja praznikov v naši družbi še vedno zelo prisotni. Tako v šolah kot v medijih, na socialnih omrežjih ter konec koncev na ulici. Zato je pomembno, da ozaveščamo in opozarjamo, da so izbrane družine prav tako – če ne celo bolj – legitimne ter da nam lahko dajo enako ali še več kot primarne družine.

Imeti ob sebi osebe, ki predstavljajo varnost, udobje in dom, pomembno vpliva tudi na duševno zdravje – s podporo in ljubeznijo lažje premagujemo stresne situacije, čustveno bolečino, depresijo, tesnobo in druge podobne težave, s katerimi se morda srečujemo.

Ekipa SQVOT-a, programa za zmanjševanje tveganja za brezdomnost in stanovanjsko izključenost LGBTIQ+ mladih pri Društvu Parada, ponosa se zaveda pomena podpore, varnih prostorov in zaupnih pogovorov. Ker si želimo, da bi skupnost tudi v nas na nek način našla izbrano družino, ustvarjamo prostore, kamor se lahko LGBTIQ+ mladi zatečejo v stiski, osamljenosti, dolgčasu ali kar tako. Ker za obisk (izbrane) družine ne potrebujemo vedno razloga.

Uporabne povezave:

- > [povezava do poročila raziskave LJUBO DOMA? - Bivanjske razmere LGBTIQ+ oseb v Sloveniji,](#)
- > [povezava do spletne strani programa SQVOT,](#)
- > [več informacij o našem društvu,](#)
- > [naše delovanje lahko podprete tudi z donacijo!](#)